

U POSLJEDNJEM KVARTALU 2010. U MEMORIJALNOM STANU ZAGORKA BILO JE, VEĆ UOBIČAJENO, MNOGO DOGAĐANJA I AKTIVNOSTI. SKUPINA OD TRIDESETAK POLAZNICA PRATILA JE OBRAZOVNI PROGRAM POD ZAGORKINIM SUNCOBANOM POSVEĆEN AUTOBIOGRAFIJAMA, USPJEŠNO SU ORGANIZIRANI 4. DANI MARIJE JURIĆ ZAGORKE, PRIREĐENO JE NEKOLIKO GOSTUJUĆIH PREDAVANJA, UGOSTILE SMO PROJEKT MNEMOSYNE – KAZALIŠTE SJEĆANJA I SEMINAR POD NAZIVOM ŽENE, MIR, SIGURNOST. ZAGORKIN SE NAMJEŠTAJ U STUDENOM VRAATIO S RESTAURACIJE I ZABLİSTAO NOVIM SJAJEM.

Obrazovni program *Pod Zagorkinim suncobranom*

Od sredine listopada do sredine prosinca 2010., Centar za ženske studije u Memorijalnom stanu organizirao je i proveo kraći ženskostudijski obrazovni program **Pod Zagorkinim suncobranom**. Program se sastojao od tri kolegija (40 sati nastave) posvećenih žanru autobiografije, koje je pratilo 30 polaznica. Profesorica Andrea Zlatar Violić vodila je kolegij *Ženske autobiografije* posvećen radu na autobiografskim tekstovima ženskih autorica u rasponu od kasnog srednjovjekovlja do suvremene literature, s teorijskim uvodom u autobiografsko pismo.

Rada Borić u kolegiju naslovljenom *Pisati sebe – čitanja Zagorkininih autobiografskih tekstova* pozvala je polaznice na čitanje i analizu Zagorkinih autobiografskih tekstova – *Kamen na cesti, Kako je bilo i Što je moja krivnja*. Svoju vještinu pronicanja u Zagorkine retke polaznice su demonstrirale i na studentskoj kreativnoj radionici održanoj u sklopu Dana Marije Jurić Zagorke, gdje su nadopisale odlomke iz *Kamena na cesti*, pri čemu je u nekim slučajevima bilo nemoguće razaznati gdje Zagorkin tekst završava, a gdje počinje njegova reinterpretacija!

Na kraju, u prosincu je profesorica Jasmina Lukić održala kolegij *(Ne)moguće autobiografije: feminističke intervencije* u kojem je dala povijesni pregled odnosa prema pojmu žanra i istraživanjima žanrova u književnoj teoriji druge polovice 20. stoljeća. Posebna pozornost posvećena je razlozima feministič-

kog interesa za autobiografiju, te je pokazano na koji se način autobiografija može promatrati kao reprezentativni žanr za čitav niz ključnih pitanja kojima se bave suvremene feminističke teorije poput pitanja subjekta, odnosa subjektivnosti i jezika, intersubjektivnosti, identiteta i dr.

Dani Marije Jurić Zagorke 2010.

Od 23.-27. studenog 2010. održani su se četvrti po redu Dani Marije Jurić Zagorke. Već tradicionalno, Centar za ženske studije i Odsjek za komparativnu književnost Filozofskog fakulteta u Zagrebu, u sklopu *Dana*, organizirali su dvodnevni znanstveni skup s dvije nosive teme. Priređena je još jedna vođena šetnja Zagorkinim tragom kroz Zagreb uz vodstvo Slavice Jakobović Fribec, dok je studentska kreativna radionica ove godine organizirana prvi put. Centar za ženske studije nastojao je program Dana Marije Jurić Zagorke 2010. oblikovati tako da pojedine aktivnosti budu namijenjene različitim skupinama korisnika: mladima, starijim građanima, akademskoj populaciji, širokoj publici te korisnicima zainteresiranim za kreativno izražavanje. Posjetitelji su mogli, uz stručno vodstvo, razgledati memorijalnu sobu, predmete iz Zagorkinog života i izložbu izdanja Zagorkinih djela.

Dvodnevni znanstveni skup *Marija Jurić Zagorka – život, djelo, naslijeđe / Feminizam, antifeminizam, kriza* održan je četvrti put u suorganizaciji s Odsjekom za komparativnu književnost Filozofskog fakulteta u Zagrebu. U skladu s programskim opredjeljenjem skupa, jedna je tema skupa posvećena istraživanjima Zagorke, a druga godišnja tema ovog je puta bila usmjerena analizi antifeminizma. Na skupu je sudjelovalo 17 izlagateljica s hrvatskih sveučilišta i drugih ustanova te iz inozemstva. Među temama vezanim uz Zagorkin književni i novinarski rad ističemo analizu Zagorkinog narativnog postupka (Anita Dremel), rodnu transgresiju u njezinim romanima (Biljana Oklopčić), intertekstualnost s naglaskom na žanr bajke (Nada Kujundžić, Šeherezada Halkić), Zagorkinu novinarsku djelatnost (Slavica Jakobović Fribec i Lucija Benyovsky) i usporedno čitanje sa životima/djelima drugih hrvatskih spisateljica (Lidija Dujčić). Izlaganja tematski

vezana uz probleme mizoginog odnosa patrijarhalne kulture prema ženama održale su Gordana Bosanac, Zsófia Lóránd, Mirjana Adamović, Biljana Kašić, Ervina Dabižinović, Paula Petričević, Mirjana Janjić, Sanja Knežević, Maša Grdešić i Barbara Pleić Tomić. Tekstovi će biti objavljeni u zborniku radova sa skupa, kao i prethodna tri puta.

Svečana dodjela Nagrade za studentski rad na teme žena odnosno rodne problematike održana je 25. studenog kao završni događaj projekta Centra za ženske studije pokrenutog 2008. godine, usmjerenog promoviranju ravnopravnosti spolova u obrazovnom sustavu i poticanju izvrsnosti mladih. Nagrada je ove godine raspisana drugi put, na razini svih sveučilišta u Hrvatskoj. Ovogodišnja dobitnica prve nagrade je Marina Bura, studentica sociologije na Odjelu za sociologiju Sveučilišta u Zadru (prva nagrada), za rad *Patrijarhalna konstrukcija uloge žene u obitelji na primjeru genealogije jedne šibenske obitelji*. Drugu nagradu podijelili su Ivana Čagalj, studentica engleskog jezika na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Splitu i Vatroslav Miloš, student komparativne književnosti na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Treća nagrada dodijeljena je Ani Vuzdarić, studentici na Odsjeku za animirani film i nove medije na Akademiji likovnih umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu.

Studentska kreativna radionica Zagorka, neka druga žena, ja.

U radionici su sudjelovale polaznice jesenjeg dijela obrazovnoga programa *Pod Zagorkinim suncobranom* posvećenoga autobiografijama i autobiografskome tekstu, kao i sudionice koje su se odazvale pozivu na radionicu. Kreativna radionica je zamišljena i provedena u tri dijela. U prvome su dijelu sudionice „upisivale“ u tijelo Zagorkina teksta alternativne krajeve njezinu tekstu. Izabrana su tri ulomka iz Zagorkinih djela *Kamen na cesti* i *Kako je bilo*, u kojima Zagorka opisuje događaje iz svog djetinjstva – nasilje u obitelji, odlazak u Mađarsku nakon prisilne udaje te razgovor s prijateljicom Ružicom o važnosti pisanja u njezinu životu. U drugoj vježbi polaznice su se okušale u biografskom žanru pišući na osnovu fotografija žena u različitim životnim situacijama. Treća je vježba bila pisanje autobiografskog teksta na temu igara iz djetinjstva. Voditeljice su Rada Borić i Andrea Zlatar Violić.

Ostala događanja

29. listopada 2010. održan je i treći po redu **Doručak s novinama** u prostoru Memorijalnog stana Marije Jurić Zagorke. Bila je to prilika da povodom 10. obljetnice Rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a 1325 razgovaramo o ženama, miru i sigurnosti, o kojima se – premda Hrvatska i njezini građani i građanke žive s posljedicama rata – nedovoljno često govori. Uz kavu, čaj i kolačiće predstavile smo i prijedloge Centra za ženske studije za Nacionalni akcijski plan za provedbu spomenute rezolucije (kao i pripadajućih rezolucija 1820, 1888, 1889) koji se Vlada Republike Hrvatske priprema izraditi i usvojiti.

29. i 30. listopada 2010. u organizaciji Udruge za interdisciplinarna i interkulturalna istraživanja održana su dva događanja unutar projekta *Mnemosyne – Kazalište sjećanja*. Inicijatorica i voditeljica projekta je kulturalna antropologinja Sonja Leboš.

U petak 29. listopada priređena je prezentacija knjige *Grad i žene. Drugačija topografija Beča* autorice Elke Krasny, austrijske teoretičarke kulture i kuratorice. Knjiga predstavlja projekt feminističkog remapiranja Beča kroz aktualne i osobne dnevne rute dvadeset žena koje danas žive u Beču. Iz tih šetnji proizašle su brojne priče o sadašnjosti, ali i prošlosti bečkih žena. Koje su veze između

sadašnjosti i prošlosti u tkivu grada, koji su akteri upisivanja povijesti u prostor i koje su veze s budućnošću?

30. listopada održana je radionica pod nazivom *Zagreb – Grad sjećanja* uz sudjelovanje Elke Krasny. Prostori sjećanja ili mnemotopije (krajolici sjećanja) mjesta su na kojima Elke Krasny intervenira i omogućava pojavnost alternativnih slojeva povijesti. Metoda narativnog urbanizma koji je konceptualizirala i aplicirala u brojnim projektima povezuju osobna sjećanja sa lokacijama kolektivne memorije. Za vrijeme radionice autorica je pokušala približiti i objasniti ovu istraživačku metodologiju, a razgovaralo se i o zagrebačkim šetnjama, Zagorkinim tragom kroz Zagreb i Ženska strana Zagreba.

5. studenog 2010. Zagorkin stan posjetila je Zahra Rahbar Nia, iranska umjetnica i dekanica Fakulteta za umjetnost Sveučilišta Al-Zahra u Teheranu. Održano je predavanje i razgovor pod nazivom *Što znači studirati na ženskom sveučilištu*. Gošća je govorila o iranskom sustavu školovanja s posebnim naglaskom na školovanje žena, kao i na mogućnosti koje školovanje ženama otvara. Odgovarala je na brojna pitanja posjetitelja/ica i novinara.

U suorganizaciji s mirovnim udrugom Žene u crnom iz Beograda, **3.-4. prosinca** održan je dvodnevni seminar *Žene, mir, sigurnost – Od tradicionalnog do feminističkog koncepta sigurnosti*. Projekt Žena

u crnom obuhvaća brojne aktivnosti: edukativne sadržaje, aktivističko djelovanje, zakonodavne inicijative, izdavačku djelatnost i ulične akcije kojima se preispituje tradicionalno i militarističko viđenje pojma sigurnosti iz feminističko-antimilitarističkog rakursa. Neki od važnih ciljeva ovog projekta su zajedničko kreiranje feminističkog koncepta sigurnosti i izgradnja pravednog mira u skladu s potrebama žena i ženskim ljudskim pravima. Projekt je unutar seminara predstavljen kroz nekoliko radionica, video prezentacija te predavanjem s diskusijom i razgovorom o temi.

Stručna vođenja

I u ovom kvartalu suradnice Centra za ženske studije bile su na raspolaganju posjetiteljima Memorijalnog stana i pružale informacije o prostoru i Zagorkinom životu i djelu. Tako su u ovom razdoblju organizirana stručna vođenja za korisnike Udruge za pomoć osobama s mentalnom retardacijom grada Zagreba, za studente/ice kroatistike s Filozofskog fakulteta u Zagrebu te za učenike/ce srednje škole Tituš Brezovački.

PRELEDIO: CENTAR ZA ŽENSKÉ STUDIJE

OBRAZOVNI PROGRAM *POD ZAGORKINIM SUNCORANOM* |
DANI MARIJE JURIĆ ZAGORKE 2010.

OPĆE INFORMACIJE

MEMORIJALNI STAN MARIJE JURIĆ ZAGORKE OTVOREN JE ZA POSJETITELJE/ICE ČETVRTKOM I NEDJELJOM OD 11 DO 16 SATI, A GRUPNE POSJETE MOGUĆE JE ORGANIZIRATI I DRUGIM DANIMA – KONTAKTIRAJTE NAS RADI DOGOVORA.

ŽENSKOSTUDIJSKA KNJIŽNICA I ČITAONICA CENTRA ZA ŽENSKÉ STUDIJE, KOJA BROJI 3000 KNJIGA I ČASOPISA O ŽENSKOJ I RODNOJ TEMATICI I U KOJOJ SE MOŽE KONZULTIRATI DOSAD PRIKUPLJENA GRAĐA O ZAGORKI, OTVORENA JE ZA POSUDBU ČETVRTKOM OD 12 DO 18 SATI.

PROGRAME U MEMORIJALNOM STANU MARIJE JURIĆ ZAGORKE KOORDINIRA SANDRA PRLÉNDÁ, CENTAR ZA ŽENSKÉ STUDIJE: TEL/ FAX: 01/4872-406, ZENSTUD@ZAMIR.NET, WWW.ZENSTUD.HR.

ORGANIZACIJA KAZALIŠNE RADIONICE SUSRET SA ZAGORKOM (ZA UČENIKE/CE OSNOVNIH I SREDNJIH ŠKOLA): UDRUGA ŽENSKO OKO, TEL. 091/3011-715, 095/901-4661, ZENSKO.OKO@GMAIL.COM